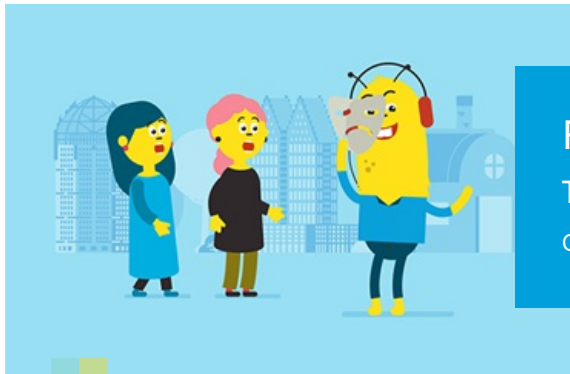

Project: Samen in Den Haag Theater

Onze stad, Groep 5-6

De leerlingen maken theater van hun eigen wijk. Hiervoor doen ze eerst uitgebreid onderzoek in de buurt en bezoeken ze ontmoetingsplekken zoals een buurthuis. Dan volgt de eerste spelopdracht voor publiek: ze spelen een dialoog tussen wijkbewoners en improviseren een conflictsituatie. De tweede deelopdracht gaat over kennismaking. De leerlingen interviewen hun buurman of -vrouw en andere wijkbewoners. Met deze ervaring schrijven ze een monoloog en doen ze verschillende improvisaties. De laatste opdracht is een theatrale verrassing voor de wijkbewoners, die de leerlingen zelf bedenken en organiseren.

1. Informatie voor de leerkracht

Welkom!

Je gaat in de klas werken met het lesmateriaal van Cultuuronderwijs op zijn Haags (COH). Voor je aan de slag gaat leggen we je uit hoe je dit project tot een succes kunt maken.

Samen ontdekken

Onze cultuurlessen zijn gebaseerd op de didactiek van procesmatig werken, de leerlingen doorlopen hierbij een creatief proces. Zij worden zich bewuster van zichzelf, hun omgeving en ontdekken op een speelse manier hun creatieve vermogen. Met als kern dat je als leerkracht samen met de leerlingen beleeft, beschouwt, verbeeldt, bedenkt en maakt.

Houdingsdoelen

Bij de introductie, oriëntatie en opdrachten worden kennisdoelen en vaardigheidsdoelen benoemd. Onderstaande houdingsdoelen gelden in het algemeen:

- De leerling toont zich nieuwsgierig en proactief.
- De leerling kan positief-kritisch reflecteren op eigen werk en op dat van anderen.

Tips en aanbevelingen

- We raden je aan meer te lezen over de [opzet van COH](#) en het [DNA van COH](#).
- Bekijk vooral ook de instructie filmpjes over [creatief proces](#) en [filosofisch gesprek](#).
- Overleg en deel je plannen met de ICC'er of je cultuurcoach.
- Wij adviseren je het hele project van tevoren door te lezen om je goed voor te bereiden en de mogelijkheden te ontdekken die het project biedt.
- Je kunt het lesmateriaal ook downloaden en printen. Gebruik het digibord voor het beeldmateriaal.
- Als richtlijn adviseren wij voor het doorlopen van het creatief proces in het hele project, zes tot acht lesmomenten in te plannen. Alle projecten hebben een introductie, oriëntatie en drie opdrachten. Je kunt ervoor kiezen het lesmateriaal naar eigen wens aan te passen.
- Iedere opdracht heeft dezelfde opbouw: onderzoeken, uitvoeren en presenteren. De reflectievragen kunnen tijdens en na iedere fase van het creatief proces met de individuele leerling of de hele groep besproken worden.
- Nodig eens een [kunstenaar in de klas](#) uit. Die kan levendig en beeldend over zijn/haar/diens vak vertellen, aansluitend bij dit project. Het gerelateerde aanbod bij dit project vind je op onze site.
- Een bezoek aan een voorstelling, tentoonstelling of vaste collectie in een Haagse culturele instelling is ook van grote meerwaarde. Zie [VONK](#) voor het actuele aanbod.
- Bedenk ook van tevoren bij welke onderdelen je ouders of verzorgers kunt of wilt inschakelen. Het project gaat meer leven als er ook buiten de klas aandacht voor is.
- Maak foto's of filmpjes van de diverse presentatiemomenten en deel deze via de schoolwebsite, klassenapp of andere kanalen.

Projectspecifieke informatie

Over dit project

In dit project onderzoeken de leerlingen de wijk van de school. Ze spelen situaties na die zich in de wijk voordoen en leren improviseren: Hoe speel je een dialoog? Hoe spring je in en reageer je spontaan op een bepaalde situatie? De leerlingen trekken de wijk in en spelen scènes op locatie. Ze interviewen buurtbewoners en maken daarvan een buurtportret. Om de wijkbewoners en wijk te eren, verzorgen de leerlingen een theatrale verrassing.

Doelen

Er worden twee hoofddoelen geformuleerd die specifiek zijn voor het hele project. Dit zijn doelen op het gebied van kennis en vaardigheden. Aan het eind van het project worden deze doelen geëvalueerd met behulp van de succescriteria op het gebied van zelfregulering: de leerling kijkt terug en blikkt vooruit.

Reflecteren

De reflectievragen bij de verschillende fases van het creatief proces kunnen tijdens en na iedere fase met de individuele leerling of de hele groep besproken worden. Zie ook de hand-out: [Rollen van de leerkracht](#).

Taalonderwijs

Wil je woorden uit dit project koppelen aan taalonderwijs? Raadpleeg dan de [begrippenlijst](#).

Benodigdheden

Bij elke opdracht staat een opsomming van benodigdheden weergegeven.

2. Introductie

Hoofddoel kennis	De leerling benoemt de theatervormen monoloog en dialoog.
Hoofddoel vaardigheid	De leerling onderzoekt herkenningpunten en mensen in de eigen wijk en maakt hier theater van.

Benodigdheden

- kleding en attributen om eruit te zien als een oude dame of heer
- postervellen
- stiften
- kaart van Den Haag op papier en/of digibord
- spel *StadSpeelSpeel*: [zie bijlage](#)

Aan de slag in de klas

Het project kan op verschillende manieren worden geïntroduceerd. Maak een keuze uit onderstaande mogelijkheden.

- Op een onverwacht moment komt er een acteur of een collega de klas in, verkleed als een oude dame of heer. Hij of zij is de weg kwijt, letterlijk en figuurlijk, en weet niet meer hoe thuis te komen. De bezoeker improviseert een verhaaltje over wie hij of zij is en waarom hij of zij hulp nodig heeft. Laat de leerlingen zelf met oplossingen komen.
- Voer een klassengesprek aan de hand van de plattegrond van Den Haag (gebruik Google Maps of een papieren stadsplattegrond). Vraag de leerlingen of ze hun eigen wijk kunnen vinden en waaraan ze de wijk herkennen.
- Speel het [StadSpeelSpel](#).

3. Oriëntatie

Benodigdheden

- fotocamera of telefoon om foto's te maken tijdens een wandeling door de wijk
- tekenmaterialen
- de boekenserie *De Waanzinnige Boomhut* van Andy Griffiths en Terry Denton (uitgeverij Lannoo)

Aan de slag in de klas

Het filosofisch gesprek

In de oriëntatiefase van de les voer je naar aanleiding van de introductie een [filosofisch gesprek](#). Dit is belangrijk voor het creatieve proces. Je kunt het filosofisch gesprek natuurlijk ook tijdens de andere lesonderdelen inzetten. Stel hierbij (een aantal van) onderstaande vragen:

- Als je ergens anders op de wereld zou mogen wonen, waar zou je dan willen wonen?
- Wat is 'je thuis voelen' eigenlijk?
- Voel je je weleens niet thuis? (Of: ken je iemand die zich niet thuis voelt?) Hoe is dat dan? (Wat zie en merk je dan?)
- Kun je je eenzaam voelen met heel veel mensen om je heen?
- Kan eenzaamheid worden opgelost? Wat is dan het belangrijkste? Bijvoorbeeld een fijn huis, de straat of wijk waarin je woont, aardige buren, familie?

Oriëntatieopdracht

Maak een wijkwandeling. Breng de wijk rondom de school in beeld door met de leerlingen een lijst met herkenningpunten samen te stellen en deze te fotograferen. Denk aan winkels, openbare gebouwen, bijzondere bomen en beeldende kunst in de openbare ruimte. Let op: deze herkenningpunten heb je nodig in diverse vervolgoopdrachten.

Maak vervolgens een keuze uit onderstaande opdrachten.

De stad in beeld (kringgesprek)

Wat is er bijzonder, belangrijk, opmerkelijk, leuk of gek aan je eigen wijk? Wat weten de leerlingen al en wat kun je op internet vinden? Bespreek hoe de stad geordend is in stadsdelen en wijken: Hoeveel stadsdelen heeft Den Haag en hoe heet de wijk waarin je woont? Staat je huis in dezelfde wijk als de school? Op welke plekken kom je samen om iets te doen met elkaar? Denk aan het parkje, de bibliotheek en het [cultuuranker](#).

Ik loop of fiets naar huis en... (verbeelden en vertellen)

Laat de leerlingen hun ogen sluiten of geef een blinddoek en laat hen zo levendig mogelijk de route vertellen die ze van huis naar school lopen of fietsen. Wat komen ze onderweg tegen? Laat de leerlingen dit eerst voor zichzelf doen en vraag hierna wie van hen dit hardop willen doen.

De route (beeldende opdracht)

Bekijk de [tekeningen van Jan Roothuizen](#) op internet. De leerlingen gaan de route van school naar huis tekenen, met de belangrijkste herkenningspunten. Geef de leerlingen een vel A3-papier. Laat hen eerst in potlood de route schetsen, waarbij ze het hele vel gebruiken. Wijs hen op de verdeling van de herkenningspunten over het vel.

De fantastische wijk (beeldende opdracht)

Laat de leerlingen in groepjes de kaart van hun ideale wijk ontwerpen. Wat zouden ze graag in de wijk willen zien of er kunnen doen? Laat ze ook nieuwe straatnamen verzinnen. Tip: Gebruik als inspiratie de boekenserie *De waanzinnige boomhut* van Andy Griffiths en Terry Denton. Bekijk [de trailer](#) en lees eventueel ter informatie [dit interview](#) met de schrijver. Laat de leerlingen een stukje wijk verzinnen zoals een nieuwe verdieping in de boomhut.

In mijn fantastische wijk (spelopdracht een vervolg op 'De fantastische wijk')

Laat de leerlingen in kleine groepjes zelf een scène bedenken, oefenen en presenteren met als locatie hun zelfverzonnen stukje fantasiewijk. Welke personages wonen hier? Wat gebeurt er in de fantasiewijk?

Kunstenaar in de klas

Nodig een kunstenaar of bekende Hagenaar uit die in de wijk woont. Laat hem vertellen over zijn werk en over de wijk waarin hij woont: waarom is hij hier komen wonen, wat trekt hem aan in de wijk?

Succescriterium	Bespreek met de leerlingen de opdracht(en): welke onderwerpen gaan zij onderzoeken de komende les of tijd? Formuleer vanuit het filosofisch gesprek en/of de oriëntatie-opdracht, samen met de leerlingen, een succescriterium waaraan zij werken. Een voorbeeld van een succescriterium bij dit project: De leerling geeft vorm aan theater van de eigen wijk naar aanleiding van zijn/haar/diens onderzoek.
-----------------	---

4. Opdracht: Ken je wijk

In deze opdracht onderzoeken de leerlingen de wijk van de school. Zij maken gebruik van een opgestelde lijst van herkenningspunten. Ze onderzoeken ontmoetingsplekken, een buurthuis en een cultuuranker, en spelen een dialoog tussen twee wijkbewoners na. De leerlingen improviseren een mogelijk conflict door scènes uit te spelen en leren voor publiek een scène op locatie te spelen. Hierbij zijn stemgebruik en lichaamshouding belangrijke onderdelen.

Subdoel kennis	De leerling benoemt verschillende dramatische spelvormen.
Subdoel vaardigheid	De leerling onderzoekt de wijk van de school en gebruikt de resultaten als inspiratie in verschillende spelvormen, waaronder een dialoog.

Benodigdheden

- lijst met verzamelde herkenningspunten uit de oriëntatie
- verkleedspullen
- attributen
- schrijfgerei

Aan de slag in de klas

Doorloop de vaste onderdelen binnen elke projectopdracht: onderzoeken, uitvoeren en presenteren.

Onderzoeken

Maak een keuze uit onderstaande opdrachten.

Hints (theatersport)

Speel het spel *Hints* met gebruik van de lijst met de herkenningspunten uit de wijk. Bijvoorbeeld: de Turkse bakker, de bloemenkraam, de visboer, het buurthuis, het theater, de bibliotheek.

Interview over de wijk

Vraag de leerlingen om thuis hun ouders, verzorgers, broertje of zusje, opa of oma te interviewen over de wijk waarin ze wonen. Wat weten en vinden zij van de wijk? Laat de leerlingen de drie opvallendste antwoorden noteren en hierover vertellen in de klas. Inventariseer de overeenkomsten en verschillen.

Ontmoetingsplekken in de wijk (kringgesprek)

Bespreek met elkaar op welke plekken de leerlingen het liefst of het vaakst komen. Waar kun je de meeste mensen ontmoeten? Bekijk met de leerlingen of er een buurthuis in de buurt is. Wat organiseren ze allemaal voor de buurt? Komen de leerlingen daar weleens?

Dialogen in de wijk (samenspel)

Verzin een dialoog tussen twee mensen uit de wijk, bijvoorbeeld tussen de Turkse bakker en de wijkagent. Inventariseer met de leerlingen mogelijke personages en stel de tweetallen samen. Bepaal waarover het gesprek zou kunnen gaan.

Uitvoeren

Maak een keuze uit onderstaande opdrachten.

Ik houd van... (warming-up in de kring)

Wie ben je en wat is jouw hobby? De eerste speler zegt bijvoorbeeld: 'Ik ben Amir en ik houd van dansen' en maakt daarbij een kenmerkende beweging. De tweede speler herhaalt de vorige zin en vult aan: 'Dat is Amir en hij houdt van dansen. Ik ben Maaïke en ik houd van karate'. Met de bewegingen erbij. Zo gaan we de hele kring langs.

De vriendenclub (geïmproviseerde scène)

Maak groepjes van vijf of zes leerlingen. Doorloop onderstaande stappen en houd rekening met de genoemde aandachtspunten.

1. Vertel het verhaal over de vriendenclub van de spelers. Ze hebben meegedaan aan een wedstrijd om de wijk leuker te maken door een mooie maquette te ontwerpen voor een nieuwe speeltuin. Daarmee hebben ze de hoofdprijs van duizend euro gewonnen. Nu is de afspraak dat ze samen wat mogen doen met dat bedrag. Maar de meningen zijn verdeeld.
2. Geef de spelers een paar minuten de tijd om voor zichzelf te bedenken wat de verschillende ideeën zijn over de besteding van het geld. Zet een tafel en wat stoelen neer.
3. De scène begint met het ontvangen van de brief waarin staat dat ze gewonnen hebben. Laat vervolgens de scène uitspelen. Let erop dat ze de blijdschap van het winnen allereerst goed uitspelen en vervolgens het meningsverschil en het conflict dat eruit voortkomt. Het conflict hoeft niet meteen te worden opgelost. De scène is veel spannender als het niet wordt opgelost, als er bijvoorbeeld ruzie komt.
4. Bespreek de scènes na: Kon je je goed inleven in de situatie? Was het moeilijk om het conflict te spelen?

Top-idee! (pitch)

De leerlingen bedenken in tweetallen een groepsactiviteit voor in het buurthuis. Ze bepalen eerst de doelgroep. Het mag ook een fantasie-activiteit zijn. Door middel van een pitch, een zeer korte presentatie van één minuut, overtuigen ze de andere leerlingen van hun idee.

Op locatie (scène maken)

Maak groepjes van drie à vier spelers. Verzin een korte scène bij de verschillende locaties in de wijk (een winkel, het park, de school, de speeltuin). Gebruik hiervoor de lijst met de verzamelde herkenningspunten uit de oriëntatieopdracht. De scène heeft een duidelijk begin, midden en eind. De leerlingen bepalen wie ze zijn en wat er gebeurt, en laten de scènes aan elkaar zien. Het publiek geeft tips en tops.

De wijkbewoners (dialog)

De leerlingen bepalen welke wijkbewoners ze willen spelen en bedenken een dialoog tussen twee wijkbewoners. Het is interessant als het over een probleem, een misverstand of een conflict gaat. Ze oefenen de dialoog en leren de tekst uit het hoofd. Ze spelen de dialogen voor aan de rest van de groep.

Oh Oh... (uitbeelden)

Beluister op YouTube het lied [Oh Oh Den Haag](#) van Harrie Jekkers. De leerlingen leren het lied aan en beelden in groepjes de verschillende situaties uit.

Presenteren

Maak voor de presentatie een keuze uit bovenstaande opdrachten. Oefen en verbeter de scènes, zoek passende rekwisieten en kostuums voor de personages en presenteer de uitvoering aan een publiek, bijvoorbeeld een andere klas, ouders/verzorgers of wijkbewoners.

Reflecteren

Reflectie subdoelen	In welke dialoog zag je duidelijk een plek uit jouw wijk terug?
Reflectie proces	Welke spelvorm vind je het beste bij je eigen wijk passen?

5. Opdracht: Kennen wij elkaar?

Deze opdracht draait om het kennismaken met anderen. De leerlingen doen onderzoek naar eenzaamheid en schrijven monologen over persoonlijke gebeurtenissen. Ze leren interviewtechnieken waarmee ze hun eigen burens beter kunnen leren kennen en maken kennis met een straatmuzikant of krantenverkoper. Vervolgens spelen de leerlingen hun opgedane leerervaringen uit in een monoloog en diverse improvisatieoefeningen waarin wordt ingespeeld op onbekende en onverwachte situaties.

Subdoel kennis	De leerling benoemt hoe je je gedraagt tijdens een interview.
Subdoel vaardigheid	De leerling interviewt wijkbewoners en gebruikt deze ervaring om een korte monoloog te schrijven en spelen.

Benodigdheden

- schrijfgerei
- tekenmateriaal
- oude tijdschriften om uit te knippen
- geprinte foto's van eerdere activiteiten
- uitgeschreven interviews die gebruikt zijn in eerdere activiteiten
- verkleedspullen en attributen voor 'praatje in het park'

Aan de slag in de klas

Doorloop de vaste onderdelen binnen elke projectopdracht: onderzoeken, uitvoeren en presenteren.

Onderzoeken

Maak een keuze uit onderstaande onderzoeksopdrachten:

Buurman en Buurman

Bekijk en bespreek de trailer van de voorstelling [A JE TO!](#) van Buurman en Buurman.

Alleen of eenzaam (kringgesprek)

Onderzoek het gevoel 'eenzaamheid' aan de hand van de volgende vragen:

- Woon je liever samen of alleen?
- Wanneer voelde jij je voor het laatst eenzaam?
- Kun je je ook eenzaam voelen met heel veel mensen om je heen?
- Kan eenzaamheid worden opgelost? Wat is dan het belangrijkste: een fijn huis, de straat of wijk waarin je woont, aardige burens, familie?

Bespreek met de leerlingen of en hoe ze het gevoel van eenzaamheid kennen en wat ze van dit gevoel weten en vinden. Bespreek de verschillen tussen 'alleen zijn' en 'je eenzaam voelen'. Laat de leerlingen situaties, mensen en ervaringen noemen.

Ik denk... (monoloog)

Toneelspelen doe je vaak samen, maar ook weleens alleen. Soms spreek je je gedachten, bijvoorbeeld een overpeinzing, in je eentje hardop uit. Bespreek met de leerlingen of ze weleens over iets nadenken wat geschikt is voor een monoloog. Bijvoorbeeld een gebeurtenis op school of in de wijk. Worden ze weleens gepest? Hoe voelt dat dan? Hoe zou je willen dat het anders was, of dat het opgelost werd? Het is eigenlijk hardop filosoferen met jezelf of vanuit een rolfiguur. De leerlingen maken een keuze voor een gebeurtenis of situatie en schrijven hun eigen monoloog.

Ken je buur (interview)

De leerlingen kennen vast een aantal burens, maar er zullen ook burens zijn die ze nog niet kennen. Laat ze bedenken wat de reden is dat ze bepaalde burens nog niet kennen. Naar wie zijn ze nieuwsgierig? Wie zouden ze willen interviewen en waarom? De leerlingen bedenken in tweetallen een aantal vragen en gaan met elkaar op pad voor het interview. Bespreek zo nodig eerst met de leerlingen wat een interview is, welke vragen ze wel en niet kunnen stellen, waarom ze iets willen weten en hoe ze kunnen doorvragen. De leerlingen nemen het interview op of schrijven het uit. Laat ze vragen of ze een foto of een portrettekening mogen maken van de buur met diens huisdier of favoriete hobby.

Tip: Laat de leerlingen een klein cadeautje meenemen voor de mensen die ze gaan interviewen, bijvoorbeeld een tekening.

Kunstenaar in de klas

Is er een straatmuzikant in de wijk? Wil hij of zij komen spelen in de klas? Nodig de muzikant uit en vraag hoe die zich voelt. Hoe is het bijvoorbeeld om in je eentje op straat te staan en te spelen voor de voorbijgangers? Of nodig de straatkrantverkoper uit en laat die over zichzelf vertellen.

Uitvoeren

Maak een keuze uit onderstaande opdrachten.

Ik denk dus ik ben (monoloog)

Als je alleen bent, praat je soms toch hardop. De leerlingen schrijven een korte monoloog. Mogelijke uitgangspunten zijn: iets wat hen zelf bezighoudt, een rolfiguur of een opvallende uitspraak in het interview dat ze hebben afgenomen (bijvoorbeeld de buurvrouw die hardop aan het mopperen is omdat de burens zo'n lawaai maken). Ze oefenen de monoloog en laten deze aan de groep zien.

Het interview (improvisatie)

Maak tweetallen. Eén speler is een bekende en beroemde Hagenaar, de andere speler is de verslaggever. De ontmoeting vindt plaats op straat en begint met de zin: 'Mag ik u iets vragen, bent u niet....?'. Dan start het interview. Is het een aardige of arrogante beroemde Hagenaar? Heeft de beroemdheid wel of geen zin in een interview? Heeft die wel of geen tijd? Vindt de persoon het leuk of vervelend om herkend te worden? Bedenk een goed einde van het interview.

Hebt u een kopje suiker te leen? (improvisatie/aanbelspel)

Eén speler zit op een stoel in het midden van het speelveld. Diegene weet nog niet wie hij/zij/hen gaat spelen. De andere speler belt aan, en bepaalt bij wie er aangebeld wordt en waarom. De speler op het speelveld accepteert wat er aangeboden wordt en speelt erin mee. Bijvoorbeeld: de wijkverpleegkundige belt aan om een oude mevrouw te komen wassen. De brandweer belt aan omdat er een vreemde lucht in het pand hangt en er alleen een klein kind in huis is. Een kind belt aan om kinderpostzegels te verkopen.

Zomaar een praatje (improvisatie)

Eén speler speelt een eenzame persoon die elke dag op een bankje in het park zit. Eén of meerdere spelers mogen inspringen om een gesprekje aan te knopen. Ze bedenken eerst wie ze zijn en wat ze komen doen in het park. Een oude man vraagt bijvoorbeeld: 'Mag ik hier even komen zitten? Ik ben zo moe van het lopen en heb zo'n pijn in mijn linkerbeen'. Wissel steeds van spelers.

Burenboek

Stel een burens- of wijkbewonersboekje samen. Gebruik hierbij de uitkomsten van de interviews en de foto's en/of tekeningen. Bedenk ruim van tevoren de structuur van het boekje en een titel. Zet het boekje in elkaar. Maak kopieën van het boekje om aan de geportretteerde wijkbewoners te geven.

Presenteren

De spelopdrachten kunnen op verschillende manieren worden gepresenteerd. Maak een keuze uit onderstaande mogelijkheden.

Praatje in het park

Maak een film van een 'praatje in het park'. Stel een vaste camera op, gericht op een bankje dat binnen of buiten staat. Verdeel de rollen en zorg voor passende kostuums of attributen, zoals een hond of een zakje met broodkruim. Start met één speler. Er komt een speler bij. Ze hebben een gesprekje. Er komt een nieuwe speler op het bankje zitten en dan gaat de eerste speler weg. Totdat iedereen is geweest. Bekijk en bespreek de film in de klas. Of maak een keuze uit de scènes die zijn gedaan en voer deze binnen uit.

Burenboekjepresentatie

Nodig de geïnterviewden uit, bijvoorbeeld in het buurthuis of de bibliotheek. Laat de leerlingen hun buren- of wijkbewonersboekjes op een theatrale manier overhandigen aan hun buren.

Reflecteren

Reflectie subdoelen	Welke gedachte was lastig om hardop uit te spreken?
Reflectie proces	Hoe heb je het onderwerp van je monoloog gekozen?

6. Opdracht: Met elkaar Voor elkaar

In de laatste opdracht organiseren de leerlingen samen een theatrale verrassing voor de wijkbewoners. Vanuit een brainstorm denken ze na over de haalbaarheid van bedachte plannen en ze houden rekening met de beschikbare tijd. Vervolgens maken de leerlingen een plan van aanpak en bedenken ze of er mensen van buitenaf betrokken kunnen worden bij de uitvoering en organisatie. De leerlingen denken na over de genodigden en ontwerpen een passende uitnodiging. Na alle voorbereidingen wordt de voorstelling uitgevoerd voor publiek.

Subdoel kennis	De leerling benoemt wat er nodig is voor het organiseren van een haalbare theatrale presentatie.
Subdoel vaardigheid	De leerling presenteert een zelf vormgegeven theatrale voorstelling aan wijkbewoners.

Benodigdheden

- teken- en knutselmaterialen
- benodigdheden voor de eindpresentatie
- materiaal voor het maken van een flyer
- verkleedspullen en attributen voor eindpresentatie

Aan de slag in de klas

Doorloop de vaste onderdelen binnen elke projectopdracht: onderzoeken, uitvoeren en presenteren. Aan het eind van deze opdracht staan evaluatievragen die betrekking hebben op het hele project.

Onderzoeken

Doorloop de volgende stappen:

1. Bekijk en bespreek [dit Schooltv-filmpje over locatietheatergroep Dogtroep](#).
2. Bespreek met de leerlingen dat jullie met elkaar iets gaan maken voor de wijk. Doe dit aan de hand van de volgende vragen:
 - Welke buurtbewoners willen de leerlingen verrassen?
 - Wat willen de leerlingen het liefste doen?
 - Waar kan dat plaatsvinden?

3. Hang drie grote vellen papier op in de klas. Schrijf op het eerste vel Wie?, op het tweede vel Wat? en op het derde Waar?. De leerlingen kennen hun wijk nu beter. Is er een speciale doelgroep en/of locatie waar ze iets mee willen doen? En wat zouden ze dan willen doen? Gebruik de opbrengsten uit de vorige opdrachten. Wat hebben de leerlingen allemaal ontdekt en geleerd over de wijk? Welke spelvormen vonden ze het leukst?
4. Laat de leerlingen eerst individueel drie ideeën over 'wie', 'wat' en 'waar' opschrijven op memovelletjes in drie verschillende kleuren. Vervolgens bepalen ze in tweetallen een top drie van de zes mogelijkheden. Plak de top drie memovelletjes op de grote vellen en bespreek met de hele klas de ideeën. Welke ideeën lijken op elkaar en kunnen gecombineerd worden? Welke passen het beste bij het thema 'Met elkaar Voor elkaar'?
5. Bepaal wat haalbaar is. Hoe groot of klein wordt de presentatie? Hoeveel tijd is er beschikbaar? Denk bij groot aan:
 - een optreden voor de bewoners van verpleeg- of verzorgingshuizen, vluchtelingen of andere buurtbewoners;
 - uitbeeldacts of tableaux vivants in de winkelatalages;
 - straattheater op het wijkfeest, de braderie of op het schoolplein bij het zomerfeest;
 - een wandelroute door de wijk, met op verschillende bijzondere locaties een korte act;
 - een theaterstuk voor de buurtbewoners, in het buurthuis of het theater in de buurt.

Denk bij klein aan:

- een interview met de redactie van de wijkkrant;
- een verhalenstafette met verhalen over de wijk;
- een privévoorstelling voor de honderdjarige uit de buurt of een andere speciale gast;
- de zelfgeschreven monoloog spelen voor de eigen ouders/verzorgers en opnemen op film.

Uitvoeren

Dit gaan we doen!

Doorloop de volgende stappen:

1. Maak met de leerlingen een keuze voor een presentatievorm en bepaal wie wat gaat doen. Wijs de leerlingen erop dat theater gemaakt wordt voor een publiek, voor elkaar dus. Het is belangrijk dat het aantrekkelijk is en goed wordt uitgevoerd. Bereid de presentatie zorgvuldig voor.
2. Afhankelijk van de gemaakte keuzes schrijven de leerlingen bijvoorbeeld een script, oefenen ze hun acts of scènes, laten ze zien wat ze gemaakt hebben en krijgen ze tips en tops. Ze verbeteren hun act en oefenen opnieuw.
3. Betrek ook anderen in de wijk. Zijn er organisaties die bijvoorbeeld hapjes kunnen verzorgen? Wonen er nog meer talenten in de wijk en willen ze een bijdrage leveren? Is er een buurman of -vrouw die iets wil laten zien? Wat kunnen de ouders/verzorgers betekenen? Denk aan een tijdsplanning en een lijst met behoeften.

Uitnodiging

Laat de leerlingen een uitnodiging of een flyer ontwerpen met een duidelijke tekst en een aansprekend beeld. Hiermee informeren de leerlingen het potentiële publiek over de presentatie. De uitnodiging of flyer bevat in ieder geval: de titel van het stuk, de locatie, het tijdstip, de datum en een sfeerbeeld. Of laat de leerlingen de buurt ingaan om iedereen uit te nodigen, ook de mensen die zijn geïnterviewd.

Kunstenaar in de klas

Nodig bijvoorbeeld een theatermaker uit die vaak op locatie werkt en kan helpen met het vormgeven van de presentatie. Of een toneelschrijver die kan helpen met het schrijven van een stuk.

Presenteren

Voer onderstaande opdrachten uit.

Generale repetitie

Bij de generale repetitie is alles af en klaar. Nog een laatste maal wordt er gerepeteerd zonder publiek alsof het de echte voorstelling is, zonder onderbreken. Als er iets fout gaat, wordt het ter plekke opgelost. Oefen indien nodig op de locatie.

Bravo!

Nu is het tijd voor de uitvoering. Geniet ervan! In het theater zeggen ze 'toi toi toi'. Ontvang het applaus met een mooie buiging.

Reflecteren

Reflectie subdoelen	Welke rol bij het organiseren en uitvoeren van de presentatie paste het beste bij jou?
---------------------	--

Evalueren

Besprek met de leerlingen het doorlopen proces aan de hand van onderstaande vragen:

- Heb je dingen bedacht die je een beetje eng of spannend vond om te doen? Wat dan?
- Welke opdracht(en) van dit project zou je nog eens willen doen?
- Is het omzetten van een idee naar een scène goed gelukt? Wat zou je een volgende keer anders doen?
- Hoe verliep het repeteren en het presenteren?
- Welke taak heb jij op je genomen bij de presentatie?

Eindreflectie: zelfregulatie terugkijkend	Wat wist je nog niet over je eigen wijk dat je nu wel weet?
Eindreflectie: zelfregulatie vooruitkijkend	Als alles mogelijk was geweest, wat had je dan nog extra willen doen in dit project?

